

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v četih izdanjih ob **torkih, četrtekih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerje pa ob 7. urti večer. — **Obujno izdanje stane:**
za jedan mesec f. — 30, izven Avstrije f. 1.40
za tri meseca f. — 2.60 * 4.
za pol leta f. — 5. * 8.
za vse leto f. — 10. * 16.
Na naročbo brez priložene naročnine se
rej sem jemlje esir.

Pozamične številke se dobivajo v prodajničicah tobaka v Trstu po 20 uv.,
v Gorici po 20 uv. Sobotno vederno
izdanje v Trstu po 20 n., v Gorici po 20 n.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorško.

"Slovenčeva" izjava.

Svojo ponedeljsko številko z dnem 9. aprila 1894. napiso naj uredništvo "Slovenčeve" zlatimi črkami v ugodovino svojega življenja. Mnogokateri oster članek je bilo že diktati v tem listu, pačico tehtnih argumentov, sarkazma in — pa brez samere — včasih tudi sofisma, frčale so često na to ali ono stran, ali takó popolnega — kar je največ vredno — častnega uspeha še ni bilo, kakor ga je dosegel omenjeni list se svojim člankom, naprjenim proti poslanški specjaliteti, kojo so poslala na Dunaj dolenska mesta in trgi: proti nelegidnim in bresobirskim skokom sicer jako nadarjenega gospoda profesorja Šukljeja. Že na tem more biti ponosno uredništvo "Slovenčeve", da je njegovo izjavo veliko radostjo podpravilo vse nesaviano slovensko časopisanje na našem avstrijskem jugu, smatralo jo kot veselo známenje bližajočih se boljih časov v odnosnjih med nami Slovenci samimi, kolikor tudi v odnosnjih Slovencov do drugih slovenskih plemen, v prvi vrsti pa do najbližjih nam bratov, s katerimi nas ne spaja samo plemensko sorodstvo, ampak nas vežejo tudi potoki krvi, prelite ukupno ženjimi po naših produnikih za sv. vero in evropsko kulturo. Že to priznavanje in odobravanje se strani jugoslovanskih glasil mora navdati posebnim zadodženjem gospôdu pri "Slovenčevu". A tudi radostno vhičenje, nastavje po rečenem članku med nami Slovenci brez razlike političke barve, budi tej gospôdi v dokaz, da jim nikdo node nasprotovati za vsako ceno, ampak da nas le tehtni razlogi prisilijo v to, kadar-koli se jim postavimo po robu.

"Slovenčev" članek je bil sa našo razmero zares sensacijonalen, toda v najugodnejšem smislu: "Slovenec" je potegnil sa ta slučaj vso našo nezaviano javnost kar hkrati na svojo stran. Kako je bilo to mogôde, kako naj si to tolmačimo? Čisto naravno: "Slovenec" se je postavil v tem slučaju na stališče, jedino korektno v pogledu naših slovenskih narodnih korist. Učinek "Slovenčeve" izjave je bil sličen učinku plohe ob vročih poletnih dnevih. Vse osračje je težko, nesnosljivo, in tlaci vse život in nam stiska prsa, tako, da komaj sopemo. Vsa bitja hrepené in molijo Boga, da bi nam poslal hladilnega dešja. Bog je ušlašil našo prošnjo: na širinem obzoru prikaže se oblaček; temu se pridru-

jujejo še drugi, in masa oblačja se množi; svitlo sonce, ki je malo popred bleščalo na obzorji in skoro navpično pošiljalo svoje žgoče žarke dolu na nas, skrije se polagoma za oblake; varadije se stenmi in nesnosna tišina postaja vedno hujša . . . Kar naenkrat ja mejo padati pozmične debele kaplje — dež je tu, ta dar Božji ob poletnih vročih dneh. Dež pada gosteji in gosteji in slednjic se usuje taka ploha, da žejna in rasopkana zemlja niti ne more sproti poširati padajočega vodovja.

Dež je ponehal — vsa narava pa je kakor prerjena. Ploha je odčistila ozračje od milijardov milijonov (kužnin), ki so okuževalo ozračje. Vsa bitja dihajo prostede in prsa so nam širijo nekako, arkajoč vase osveženi zrak.

Takova ploha je bil omenjeni "Slovenčev" članek za naše okužene razmere. Našo politično ozračje bilo je res okuženo po mijazmih sumničenja, obrekovanja in podtkanja. Pomišlimo le, koliko je bilo zlorabe v poslednjih letih s pojmom "radikalista". Kako so razni listi metali okoli sebe se slovenskimi "radikalci", kadar so hoteli koga sumničiti nevgoraj! Kako so sumničili našo lojalnost in zvestobo do države in cesarsko hišo samo radi naših menda več kot naravnih simpatij do sorodnih slovenskih plemen! Sosebno naše simpatije do bratskega našega naroda hravatskega izkorisčevali so naši nasprotniki, da so nas sumničili kot "destrukтив", za ustavo države nevaren živelj. Vsaki odločnejši besedi z našo strani pritisnil se je na delo znak — radikalizma. Po nemških listih je postala fraza o "slovenskih rusofilih" kar stereotipna. Kdor je bil na glasu kot spoštovatelj velikega biskupa, mecenca in patriota Strossmayerja, ta je gotovo prišel v črno knjige kot "sumljiva osoba". Kdor je delal na to, da si ohranimo Slovani svoja narodna svojstva, — z ozirom na običaje, pesništvo itd. — ta je bil razupit kot sovražnik zapadne kulture. Tako se je sumničilo, obrekovalo in podtkalo v jednomer. Ker pa je znano, da slabí vzgledi navadno pokvarijo dobre običaje, tako se je zgodilo tudi pri nas, da so ta sistematična hujskanja okužila tudi naš domači tabor: da so se tudi med nami samimi jeli oglašati čudaki, ki so iz tega ali onega vraka že ne naravnost, pa tako namgovanje jeli netiti in podpirati nasprotnika sumničenja. In ta kuga v domačem taboru je

postala veliko novarnejša, nego vse slobnosti s nasprotno strani, tembolj, ker se je jela pojavljati na najodličnejših mestih. Kdo nas ne bode krivo sodil, ako se črnimo sami?

V to obč doživljavo političkih strasti in v to zmešljavo pojmo v višla se je čistila blagodejna ploha, in sicer od strani, pokljokane v to v prvi vrsti — od "Slovenčeve".

"Slovenčeva" izjava je odčistila zrak. Dotični članek nam je ponudil obilico miselj in resnic, tako, da se nam bode opetovano bavit ženjim. Za danes konstatujemo samo, da "Slovenec" naglaša slovensko:

a) da odklanja razdelitev strank na slovenskem jugu, kakor jo je osnačil g. Šuklje;

b) da na slovenskem jugu ni narodnega radikalizma;

c) da je slovenske zavesti med nami odločno premalo;

d) da isti, ki bi hoteli med nami snovati kako protiradikalno ali koalicjsko stranko, nikakor ne zaslužijo slovenskega imena.

V teh točkah je dosežena celo vrsta velevažnih vprašanj in hvalični moramo biti na odločni, decidirani izjavi "Slovenčevi", s katero je izdatno pripomogel v to, da postane vendar enkrat jasno med nami.

DOPISI.

Iz Sežane, dne 11. aprila 1894. (Izv. dopis.) Zares krasna je bila veselica dne 8. t. m. v Slovenski trž. čitalnici. Opis veselice prepustim spletnejšemu perešu, nego je mojo. Na srcu mi je nekaj družega, kar ne morem zamolčati.

Pričedša k veselici sem veselo opazovala natlačeno dvorano samega odličnega občinstva, cvet razumništva tržakega. Veselja so se mi Širila pes, mleči: vsa ta gospoda je naša. Toda kako sem se zavzela, ko slišim gospo in gospico kramljati italijanski in nemški. Tolžila sem se s tem, da so to samo inorodkinje, katere se zanimajo za naše veselice. Polastil se me je čut hvaličnosti, da tako tudi one pomagajo naši družbi sv. Cirila in Metoda.

Utopljenja v svoje misli začujem moški glas: „Moram se pokloniti gospemu!“ Ozri se zagledam znsnega narodnjaka Čehoslovana. Radovedna poslušam. Ali kdo opisuje mojo

često in krenil proti Kostajnici, ker je bilo vse tiko. Niti šibe si nisem začigal. Kar pridrvi za menoj dvoje konjikov Bošnjakov.

— Stoj, nevernik, zakriči prvi. Jaz sem se hotel braniti, ali kakor bi trenil izbjigo mi drugi z buzdovanom puško in rok. Že je zamahnil, da mi razdrobi glavo, kar zakriči drugi:

— Pusti, Jusuf, prodamo ga v robstvo!

Vzela sta mi nož, kape, plašč in kroglice in tako sem stopal peš moej obema konjikoma proti Dubici. Težko mi je bilo. Storkrat sem se bil na nož, ogledal se na sabljo s Turki po krajini, a sedaj sta me tako zarobila, ne da bi bil puško izprožil. Zakaj nisem imel konja? Zdajci seče tovariš Jušufu:

— Čuješ! Jaz pojdem dolu k Uni, da napojim konja, a ti počakaj tu in čuvaj nevernika.

— Dobro, Ibrahim, odgovori Bošnjak, a Ibrahim odide. Sedem na deblo tik pota, Jušuf pa razjaha konja, rekoč: Čuj, nevernik! pojdi, da ti zvezem roke, in vzemš konju jermen, gre proti meni. Premerim ga in si mislim: Ilja, pri moji veri, ti si močnejši, in nekaj mi šine v glavo. Jaz storim, kakor bi pomolil roke, ali kakor bi trenil nagnem glavo in se zaletim Turčinu mej noge. Jušuf se zvrne čezme, jaz pa se urno obrnem,

Oglesi se račune po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegja navadnih vestic. Poslana osmrtnica in javne zavade, domači oglasi itd. se računajo po pogodbji.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročino, reklamacije in oglase sprejema upravnost ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so proste poštne.

"Edinosti je moj".

PODLISTEK.

20

Kmetski upor.

Kmetovska povest izstajajočega veka.

Spisal Avgust Šenov. Prelabil I. P. Planinski. — Bilo je to leto 1588., ko je banoval Peter Keglevič. Gospoda Zrinjska nam je sporočila, ker je bila Dubica njihova, naj jo junaški branimo. Bili smo korenjaki na izbor, kakeršnih ni dosti, a Turkov cela čeda, deset na jednega. Spominjam se, kakor bi bilo danes. Nas kakih dvajset Zrinjskih strelcev pošlije stotnik, da se skrijemo v hosti nad cesto, koder so morali Turki iti. Šli smo pojoč na breg, dasi nam duša ni bila ravno vesela, ker smo glavo v torbi nosili. Vsakdo se postavi za svoj hrast, zaščito šibo, pa gleda, kaj bo. Moglo je biti okoli polnoči. Mesec je stal nad Uno, a jaz sem gledal, kako se svit v vodi lesekata. Hipona zaslišal se je krik, a od daleč jelo je rdeti nobo. Pogledam, a na drugem brdu gori cerkev. Takoj nato se zakadi prah na cesti. Ni dvoma, Turki gred. Pohleknem za hrast in denem puško na kolena. Iz prahu se pojavi nekoliko konjikov. Natanko sem videl delede, a kopja so se jim svetila v mesedini. Pred njimi je jesdilo neko človek vranc. Ob seču mu je viselo dvoje krvavih glav. Srečni zadrhti, kri vaki. Čakaj! Pomerim, iz-

začudenje, ko se prepričam, da so iste dame Slovenke, ki govore kaj lepo svoj materini jezik. Na jedno stran me je veselilo, da so to Slovenke, z druge strani pa me je užalilo, ker sem moral misiliti, da se sramujejo svojega jezika. Iz srca sem bila hvalična uzenemu Slovanu, ki jih je prisilil govoriti slovenski. Pokažal je, kako bi morali postopati vse možki nasproti nam ženskam.

Kolika razlika je v tem pogledu med možkim in ženskim spolom. Da, kar se tiče narodnega ponosa, možki visoko nadkrijujejo nas ženske. Dasi sem sicer vneta zagovornica svojega spola, v tem pogledu ga ne morem zagovarjati.

Castne izjeme se dobe tudi med ženskami, to je res. Tudi med ženskami jih imamo, ki se ne sramujejo svojega slovenskega jezika. Žal, da so le predki slučaji, ko ženska s ponosom priznava, da je Slovenka.

Ne zahtevam nikakor, da bi naše žene z inorodkinjami ne smele občevati v tujem jeziku. Tega ne, kajti že uljudnost terja od nas, da bodimo prijazni z vsakomur. Ne žalimo, ne zaničujmo nikogar. Spoštujemo sloharni jezik, v prvi vrsti pa svojega — ta nebeski dar.

Zatoraj rodoljubje, na vas je v prvi vrsti, da vzbujate pri svojih žensah in hčerah ljubezen in navdušenje za svoj materini jezik, ter da skrbite, da se otrosejo sramotne boječnosti in sramotljivosti. Vcepite jim v srcu tisti ponos, ki toli lepo diči vas same. Le tako vam bodo vaše žene vzgojevale značajne može, ne pa mlačneže in omahljivec. Ako se sramujemo svojega jezika, ne ponižujemo samo sami sebe pred tujim avtom, ampak pregrešimo se tudi proti Bogu. Božja volja je, da smo Slovenci na svetu, in tej Božji volji se protivimo, ako nočemo biti to, kar smo. Le tedaj, ako se bodemo spoštovali sami, spoštoščili se bodo tudi drugi.

Ve žene pa, otrosite se vendar tistega praznega predstodka, da naš jezik ni za "salon". Ako govorimo slovenski z Bogom, z najvišjim Gospodom nebes in zemlje, zakaj bi se sramovalo s posvetno gospôdu?

Me žene bodimo užor našim otrokom — tudi, kolikor se dostaja ljubezni do svojega rodu in jezika.

mu pokleknam na hrbot in potegnem nož izpod njega ter mu ga porinem v rebra. Ibrahim je bil precej daleč in ni nju mogel videti. Vzemem mrljico orožje, dolamo in turban, zavlečem truplo za gost grm, potrem krvavi sled s prahom, skočim na konja in jo udarim proti Kostajnici. Kar zasilim za seboj: „Oj Jusuf! Oj človeče! Kje si?“ In vidim, kako Ibrahim dirja za menoj. Hrbta obrniti mu, mi ni kazalo. Obrnem konja, zdirjam proti njemu. Turčin osupne. Vidi turban, vidi dolamo, vidi kopje, ne vidi nevernika. Bila ava še precej vsakobi.

— Kje ti je nevernik?

— Glej ga, zakričim in izpalim kuburo konju v glavo, konj se zvali in pokrije konjika. Dolgo sem ga še slišal, kako Ibrahim na ves glas kolne in psuje, ali jaz sem jo udaril hitro v Kostajnico. Ko je knez Nikola slišal o ti moji navihnosti, podaril mi je deset cokinov, dvoje kubur, in mi zapovedal, da moram njemu služiti. Služil sem ga vsteno in lepo je služiti junaku, a Nikola, brat, ki je junak, kakeršnega ni mej Dravo in Savo. Ž njim sem branil Zrinj, ž njim žel pod Pešto. Moj Bog, kako veselje je to bilo, ko smo se zateleli v janičarje. Ali reči moram, dobrí vojaki so, prej padejo kakor pa se za ped umaknejo. So pa tudi smešni. Vsak si je zateknil za kape žlico, a kape so jim bile

Političke vesti.

Državni zbor. Poljski klub je razpravljal v svoji včerajšnji seji o trpinčenju vojakov, vseled česar so tako pogostoma pojavljajo samomori v vojski. Poslanec Levicky trdil je, da so tem samomorom večinom vzrok podčastniki, kateri trpinčijo vojake. Isto trdili so še razni drugi govorniki. Klub je sklenil, da spravi to stvar pred poslansko zbornico.

Štajerski nemški poslanci o Slovencih. Dne 12. t. m. zborovalo je na Dunaju nemško društvo pod predsedništvom prof. Gegenbaura. Tega zborovanja udeležili so se malone vse štajerski nemški poslanci. Najznamenitejša je bila o tem shodu izjava poslanca Kokoschegga (čitaj: Kočočnika), kateri je dokazoval, v kakšni stranskki nevarnosti je nemštvu na Štajerskem, in Kranjskem. Na južnem Štajerskem, rekel je poslnec, prišlo je že tako daleč (!), da morajo Nemci pošiljati svoje otroke v slovenske šole (?). Kranjska da je za Nemštvu že izgubljena (Zares čudno!), a tudi Štajerska da je že v veliki nevarnosti. Odločilni krogi da so si ubijali bolj glave z vprašanjem o Celjskem gimnaziju, kakor pa z trgovinsko pogodbo z Rusijo. Predložil je rezolucijo, s katero naj bi se protestovalo proti ustanovitvi slovenskih vsporednic, kajti s tem da bi se rušilo pravo nemško posesti. Govorili so še štajerski poslanci o predmetu, potem je bila rezolucija usprejeta soglasno.

Cesar ne pojde na Ogrsko! Poslednje dni je bilo čitati po listih, da pojde cesar Fran Jozip dne 22. t. m. v Budimpešto. To bi bili držni Žido-Madžari izkorisčali, ako bi bil prišel naš cesar v Budimpešto ravno sedaj, neposredno po Košutovem slavju in med razpravo o cerkvenih predlogah! Karči, da je bila vest o potovanju cesarjevem v Budimpešto — neresnična. No, menimo, da je to dober curek na plamen madžarskega šovinizma.

Odlikan diplomat. „Kölnische Ztg.“ poroča, da je nemški cesar podelil nemškemu odposlancu na Dunaju, knezu Reussu, red črnega orla.

Izjemno sodišče v Pragi obsojilo je včeraj 22-letnega misarskega pomočnika Tučeka na 5 mesečno težko jedo, ker je bil dne 4. marca t. l. zamazal cesarskega orla na neki nabiralniči za pisma.

Štrajk dunajskih opekarjev končal je včeraj, ker so se gospodarji sporazumeli z delavci gledi plačila.

Cerkveno-politička predloga na Ogrskem. V včerajšnji podrobni razpravi usprejela je poslanska zbornica prvič 27 paragrafov nespremenjenih, odklonivši vse dodatke. Počela iz Budimpešte javlja, da vseled tegu vsa Ogrska plava v radosti, povsodi pripravljajo se manifestacije. Celotno opozicijo priznavata, da je vlaža zmagała sijajno in da si je s to zmago utrdila svoje stališče za mnogo časa. Trdi se tudi, da se magnatska zbornica ne bude upala upirati sklep poslanske zbornice, kateri sklep odobruje vsa kraljevina (?) S tem veselom si je židovstvo na

kot vreča. Dotlej je bilo vse dobro, in jaz sem se preril cel skozi vse lombarde, pušice, puško in sablje. Ali narod pravi: Vrag pride po svoje. Bilo je ravno tistega leta, ko je knez Nikola postal ban. Mi smo v Zagrebu brusili sablje, kar pred Turkom nisi nikdar varen. Pri moji veri, že sem se naveličal lenobo pasti. Neko noč nas izbudé trobento. Moj goepadar, pri katerem sem stanoval, se silno prestraši, jaz pa zgrabim sabljo, kučmo in kopje in mu rečem „Lahko noč“. Sam ban nas je vodil. Pri moji veri, mislil sem si, to bo tekla kri, zakaj kadar zajaha Nikola konja, tedaj ni šale. Jaz sem služil pri banskih konjikih. Šli smo veden bolj proti severu kakor bi nas Vile nosile. Toliko da sem napojil konja. Kolikor pametim, ali smo mimo Krapine. Pri Zaprešiči se nam pridružijo štajerski konjiki, vodil jih je dolg Nemec s strašno brado. Spotoma mi pove moj četnik Mijo Kovačič, pošten Zagorec, da so Turki vzeli Moslavino, da so prej kot ne že odali čez Križevec na sveti Ivan, pa da mislijo na Varaždin. Nedaleč od reke Krapine smo prišli do gradu Konjčina. Razpostavili smo se po ravnini, a za nami je bila Šuma. Tod, so dejali, ima priti Turčin, in pri moji veri, prišel je. Od daleč že sem izpoznał te vražje butice.

(Dalje prih.)

Ogrskem priborilo začasno zmago nad katoliško idejo. Upamo, da le začasno, kajti uverjeni smo, da popravi magnatska zbornica, kar so zagrešili v poslanski zbornici. Slednjih nas tolaži zavest, da najvišji činitelj v državi ne dopusti, da bi državo židovstvo porušilo temelj države in prestola — verski čut.

Rusko časopisje se poteguje v enomer za splošno razročenje, kar vsakako priča o miroljubivosti Rusije. Novosti pitejo n. pr., da je sedanje stanje podobno izgradjanju dežela po vojaštvu. Nekateri ruski listi zahtevajo, da se sklice kongres v namest splošnega razročenja.

Italija. Anarhisti se vedno še pojavljajo z bombami. Včeraj našli so redorji bombo pri „Kolizeju“, katera pa se na srečo ni bila razpočila. Vseled tega zapri so zopet več oseb.

V poslanski zbornici predložil je včeraj proračunski odsek vladin program za prihranitev. Program ne določuje podrobno prihranitev, ampak javlja le, da se proračun za vojsko zniža od 246 milijonov na 220 in za mornarnico od 96 na 90. Odsek odbija davek na rente, sprejme pa carino na žito v znesku 7 lir, desetino na zemljišča in sol. Odsek pa odobruje nove naklade le s tem pogojem, da sprejme vladu prihranitev, katere predloži odsek. V nasprotnem slučaju ne bi glasovala večina odseka za nove doklade.

Različne vesti.

Ces. namestnik vitez Rinaldi vrnili se je sinoč iz Opatije v Trst.

Nj. Vel. cesar vprejel je dne 12. t. m. na Dunaju v avdijencijo tržaškega policijskega ravnatelja, dvornega svetovca Tešernka.

Škof megr. Šterk vrnili se je dne 12. t. m. zvečer z Dunaja v Trst.

Novoimenovan Zagrebški nadškof Pollovič položil je dne 12. t. m. na Dunaju svojo obljubo.

Nemška cesarska rodbina v Opatiji. Iz Opatije poročajo, da je dobila ladija „Christable“ nalog, da se pripravi za prihodnji tedon na vožnjo v Benetke, ker namorja nemška cesarica obiskati to mesto. — Iz Opatije odpotuje cesarica domov dne 27. t. m.

Odlikanja. Poleg že objavljenih odlikanj in priznanj, katere je naklonil nemški cesar raznim osebam o svojem bivanju v Opatiji beležimo še te-le: poštni komisar Hoheisel dobil je krasno prsno iglo z brillanti, vodja poštnega in brzojavnega urada v Opatiji-Matuljah, p. Höger, zlato uro z verižico, kapetanu Langmaidu pa je osobno izročil nemški cesar krasno prsno iglo in zlato žepno uro.

Mestni svet tržaški ima svojo VIII. javno sejo v ponedeljek, dne 16. t. m. ob 9 uri zvečer. Dnevnih red: 1.) čitanje zapisknika VII. seje. — 2.) Predlog mestne gimnaziske deputacije, da prekliče namestništvo svoj naredbo glede poslaganja zrelostnih izpitov. — 3.) Predlog mestne delegacije gledé načrta inženirja Gairingerja za zgradnjo železnice na železne žice na Škorkljo. — 4.) Predlog šoleškega odseka gledé stalnega naseljenja otoškega vrta na Greti. — 5.) Predlog istega odseka gledé spremembo učnega načrta za ženski licej. — 6.) Predlog mestne delegacije o prekrbljenju raznih mestnih urednikov, ki so bili odpuščeni iz službe leta 1891. — 7.) Predloženje obrađuna javnih skladisč za leto 1893. — 8.) Predlog delegacije za spremembo zapahov na oknih muzeja Revoltella. — 9.) Čitanje Moserjeve ustanove. — 10.) Predlog šolskega odseka gledé prošnje nekaterih mestnih učiteljev, da se jim všeje v službenu leta tudi doba, v kateri so bili nameščeni kot pomočni učitelji.

Novo skladisče italijanskih vin v Trstu. Včerajšnja poročila iz Rima javljajo, da je sklenila italijanska vlada odpreti v Trstu novo skladisče italijanskega vina. To je torej odgovor na vse interpolacije v državnem zboru, s katerimi se je opozarjalo našo vlado na nevarnost, ki preti našim vinorejnim pokrajinam, posebno Dalmaciji, vseled tekmovanja italijanskega vina! Lani že smo dokazali s številkami, koliko gmotne škode trpi Dalmacija vseled vinske klavzule z Italijo in sedaj namerjajo napraviti še drugo strugo, po kateri naj bi se odtekali avstrijski novci v Italijo. Mar ne bi bilo umestnejše, da ostane denar v domači državi in da se pomaga bednim našim vinorejcem, kakor pa da se sistematiski ponuja prilika našim nižnjim slojevem,

da si kvarijo zdravje z italijanskim strupom? Morebiti pa bodo služilo novo skladisče italijanskega vina le v poučevanje, kakó naj se pomega po trtai uši in strpeni rosi uničenim avstrijskim vinorejcem?

Škofovska konferenca. Seje škofovskega odbora, ki so trajale nekoliko dajip pod predsedništvom grofa Schönborna, završile so včeraj popoludne.

V Gradilici je umrl predčasno poslanec de Torre.

„Il Pensiero Slavo“. Bivši „Diritto Croato“ preselil se je v Trst, kakor nam pové v novi svoji obliki „Il Pensiero Slavo“, ker so jo moral v Pulju večkrat nehotič obzirati v prvi vrsti le na pokrajinske razmere istreške, a v Trstu razširi se mu vsekakor obzorje, kljub temu pa ostane zvest svojemu doseganemu programu. Da pa si je izbral baš mesto Tržaško svojim novim sedežem, v to so ga določili malone isti vrsti, vseled katerih se bori za slovenska prava na italijanskem jesiku. In to je umevno že vseled tega, ker je načelna svrha „Pensiero Slavo“, da vapožnani Zapad s težnjami Slovanov in da pridobi slovenski misli prijateljev v prvi vrsti v bližnji Italiji.

Is to kratki potes je je razvidno, da je program našega soborilca plemenit in mu je težka naloga orati polje baš tam, kjer raste mnogo ljudi, katero smatra bližnji Zapad kot klasje, v tem ko zaničuje slovensko evanje — kot ljudi. Dal Bože, da mu se posreči v naših sosedih in v njih soplemenikih med nami razbistriti mišljenje o Slovanih!

Nemški cesar na Dunaju. Cesar Viljem mudil se je po preprostem obedu v Josefštátski vojašnici (Glej sjutranje izdanje današnje številke) do 3. ure popoludne. Razgovarjal se je s poveljnikom vőjev, baronom Schönenfeldom in Reinländnerjem. Po obedu napil je polkovnik Benkeč, zapovednik 7. huz. polka, nemškemu cesarju. Poslednji odgovoril je s napitnico na cesarja Franja Josipa, izražajoč se jako laskavo o avstro-ogrske konjištvu. O tej priliki omenil je tudi lanjske distančne ježe (nemški konjiški častnikov iz Berolina na Dunaj in avstrijskih z Dunaja v Berolin, o kateri ješi so zmagali avstrijski častniki), zagotavljajoč, da je bila ta još za nemško konjištvu jako poučna, vseled cesar so se vpeljale razne preosnove v nemškem konjištvu. Na to je napil cesar tudi navodnimi zastopnikom hrabre avstro-ogrske vojske. Zatem je odredil skakanje na čobitke na dvorišču vojašnice, kateremu je prisustvoval osebno. Dotične častnike, kateri so se vdeležili tega skakanja na konjih, odlikoval je osebno, potem je izrazil še enkrat svojo zadovoljnost in zapustil vojašnico med burnim klicanjem vojskov. Potem je obiskal cesar Viljem cesarsko rakes pod kapucinsko cerkvijo, položivši venec na krato pokojnega cesarjevca Rudolfa, zatem je obiskal članove cesarske rodbine in oddal svojo vizitnico tudi pri grofu Kalnokyju, potem se je vrnil na dvor. Ob 6. uri zvečer bil je slavnosten obed, katerega so se udeležili: Veličanstva, načnjovode, načelniki civilnih in vojaških oblastij, dvorni dostojanstveniki in spremstvo; skupno 80 oseb. Zvečer bila je slavnosten predstava v opernem gledališču, o kateri se je vprizoril poleg Leoncavallovega „Bajazzo“, Smetanov „Poljub“.

Statistiká tržaška. Od 1. do 7. t. m. rodilo se je v tržaški občini 94 otrok (45 moških in 49 ženskih); mrtvorjeni bili so 3. — Umrlo je 114 oseb (55 moških in 59 ženskih). V razmerju na število prebivalstva pride 37.11 mljčev na vseh 1000 duš.

Zapuščeni dečki tržaškega sirotišča načrtojajo jutri zjutraj s svojo godbo izlet v Skedenj. Ob 11% ur dop. vrnejo se iz Škedenja v Trst. **Kmetijska družba za Trst in okolico.** Slovenec piše: „Ta korak tržaških rediljubov, ako se vresniči, bode velekoristen, pa ne le za okolišanske kmetovalce, temveč tudi za mestjane, ki imajo posesti v tržaški okolici. Takšno družbo potrebovali so Tržašani že pred več leti in da bi se ustavila tedej, bi bili tržaški okolišani na višej stopinji kmetijstva, nego so sedaj. Na vsak način pride v dober čas ta prekoristna družba. Glavna stvar pa bode, izvoliti si v vodstvo družbe takšne moći, ki bodo resnično hoteli z veseljem delovati v prosteh družbe na splošno korist kmetovalcev. Z veseljem pozdravljamo tudi mi to družbo ter ji kličemo: V dober čas!

Gledališki večer dne 7. t. m. v „Slov. Čitalnici“, prirejen v korist šolski družbi sv. Cirila in Metoda, izpel je izborni. Da se je čitalniščemu odboru posrečilo pridobiti si iz odličnih krogov sotrudnikov, nam znači rodujno podprtvovalnost njihovo in zato toliko višje cenimo to sodelovanje. Igra sama — gluma zove jo gledališki list — nema posebne vrednosti — je igra, ki mora dočasiti, ako se ne igra ognjevitno in s premislekom. Vse dejanje je skoraj v rokah udovpl. Podgorške, kojo je g. M. F. s finim okusom in premišljeno igro vrla dobro pogodila. Prav znatno podpirala jo je druga ženska moč gd. M. — srčno pozdravljenu tudi na gledališkem odru! — in možki aktorji so storili svoje, da je igra uspela.

Prod igro sta svirala gg. Odstrčil in Vrbka prekrasno overtuero iz opere „Prodana nevesta“ izrazovito in ognjevitno — edino ponosita, da moreta slov. občinstvo seznaniti z ženljivim svojim rojakom. Prvi gospod iznenadel nas je že posebno s svojo „koncertno polko“, kjer je pokazal ne malo tehniko in dober okus.

O zadnji točki v sporedu „Pygades brez Oresta“, opera v 2 činih — govorili smo že zadnjih obširneje — za danes beležimo samo, da se je šele pri reprizi pokazala krasota v operi uporabljenih melodij v popolni meri, in da se je igralo in pelo v obči precneje in ljubko. G. Grebenc udel se nam je še bolj v svojem elementu, igral in pelo je res drastično in njegovo svariilo „ne, ne, princip prelom! se ne sme“ upošteval se bode izvestno — vsestranski! — — Kot točen reportér ne smemo zamolčati — ker zamera pri krasnem spolu, in ta je bil i zadnji v večini — bi bila sicer neizogibna, — da je imela gospa Hmelačkova modernizirano blizu in da je gospica Ifigenija nataknila si klobuček najnovejše forme — naročen per expres iz Pariza.

Kakor dujemo, se jo tudi materialjaini del te zabave dobro obnesel in da se izrodi načni prepotrebni šolski družbi sv. Cirila in Metoda precejšnja sveta.

Iz Kopra se nam piše: Te dni smo pokopali smrtne ostatke 18letne gospodinje Milice, hčerke g. učitelja Špana, rodom Slovence iz Štajerske, ki službuje mnogo let v našem mestu. Bilo je mnogo lepih in pomenljivih vencev. Pogreba udeležil se je tudi prečastiti g. profesor, plemeniti Kleinmayr s večino tukajnjih učiteljskih pripravnikov, kateri so na ta način brez osira na narodnost dokazali čuvstvo pravo kolegialnosti. Tužnemu očetu, našemu rojaku, naše sozialje!

Nemško gledališče v Ljubljani. Čujemo, da je „vrla“ „Kranjska hranilnica“ v Ljubljani dovolila o svojem občnem zboru dne 5. t. m. 20.000 gld. kot prvi obrok za gradivo „prepotrebne“ namostalnega nemškega gledališča v Ljubljani. Kdo vede, da bodo nemško gledališče gradilo iz nemških, ali pa iz slovenskih žuljev? Redovedni smo tudi, kdo bodo obiskoval nemške predstave, aka bodo ljubljansko občinstvo toli dosledno, da vrši svoje dolžnosti v narodnem pogledu.

V ohranjenje Dollnarjevega spomenika so donesli nadalje: Gg. Cvetko, Hrvatin, J. Kocjančič, Hanibal Škerl, Domina, Candolini, Knaus, Josip Abram, Lj. Gulin, dr. Ribeš, F. Gasperšič, I. Tomazič, A. Kobau, Ant. Žitko, M. Čudvod, Iv. Čermelj, E. Knific, Fr. Mirth, Plevns, Kolar, A. Mazzaroli, G. Role, Martin Kolman, Ivan Požun, Ivan Dolenc, And. Babuder, I. Biček, Ant. Kvass junior, A. Čokelj, Gulin, Vek. Volčič, Josip Kolb, Žanislav Dekleva, I. Colja, Darovateli, Ivan Pirih, I. N. A. K., Peter Mušek, V. Lampe, Josip Negode, A. Bogdanović, I. Perharc, Gjivič, Muha, Iv. I. ic. Iv. Spilar, Miha Poljšak, A. Vrtovec, A. Prešočič, Krapč, I. P., Josip Hlad, Neimenovanec in gospa Metličkovič po 50 novč. — Gg. Ivan Jajčič, I. Lampe, I. Gustin, M. Hrvatin, Fr. Babuder, N. N. po 40 novč; gg. Josip Fabjan, Metličkovič, J

Splašen konj provzročil nesrečo. Skoraj neverjetno glas nastopna vest, katero pove čajo Pariški listi z dne 8. t. m.: Sanoč provzročil je splašen konj na boulevardu des Capucines veliko nesrečo. Dirajočega konja hotel je ustaviti nek javni stražnik, toda opevoza sunito ga je tako silo v stran, da je obležal stražnik z zlomnimi rebri, nekemu gospodu pa, ki je priskočil stražniku v pomoč, razobil je ojo ērepino da je obležal na manetov. Voznik odletel je raz kozel na neko avtobusno in si tudi razbil ērepino. Dva druga stražnika in dva gospoda, ki so hoteli ustaviti splašenega konja, vrgla je žival na stran in vse štirje so težko ranjeni. V daljnem diru poškodoval je konj tri fijakarske vozove in zrušil jeden ročni voz in konečno zgrudil se je mrtve na vogalu ulice St. Martin. S tem pa še ni bila končana vrsta nesreč, koje je provzročil splašeni konj. Neka služabnica sklonila se je raz okno v V. nadstropju neke hiše, ker je bila radovedna videti, kaj posmenja hrup na ulici, v tem pa je zgubila ravnovesje in pada z grozno visočine na ulico. Obležala je se vedra mrtva in popoloma stra. O padu pa je zadela ob neko v istem trenotku mimočodo gospo, katera je odletela in pada pod mimočodo voz, čigar kolena so ji striši nogi.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. marca do 31. marca t. l. naklonili: Družbin podpredsednik g. Luka Števeto in gospica Alojzija Koblarjeva iz Litije več po 1 letnik. „Cvetja in vrtov sv. Frančiška“; g. Helena Fenassijeveva iz Postojne pismenih znank; sl. uredništvo „Slovenskega Naroda“ šestnajsto abirk prvh kron, nebranih od 1. februarja do 28. februarja t. l. v skupnem znesku 33888 kron; slavna moška podružnica v Kranji 45 kron in sicer 85 kron novoletni odkupnine kranjskih narodnjakinj in narodnjakov, 6 kron pa nebranih družbah; slavna kmetka posojilnica ljubljanske okolice 20 gld.; neimenovana gospa iz Ribnice 30 kron, in sicer so 22 kron darovalo č. ribniške gospe, 8 kron pa vesela družba; častna rodbina F. Omersa v Kranji mesto venca na kremo veliki dobrotnici naše družbe, prvi mestnički Marijiji Murnikovi 40 gld.; hišna družba „Ominjet“ v Možirji 5 gld., nebranih kot kazen za rabljenje tukje v slovenčini; gg. Ottom Rajer in V. Jenko, člana ravnateljstva kmetke posojilnice za ljubljansko okolico po 5 gld.; prvi mestnički kranjske ženske podružnice g. Leopoldina Šaveikova 4 gld., g. dr. I. Bezjak v Mariborski čitalni nebranih 2 gld. 70 kr. in gg. Lavoslav Kunšt, Alojzij Oimperman in Julij Žigon na Polzeli pri Celji za pirohe 2 gld 50 kr. — Iskreno se zahvaljujoč vsem darovateljem, isrekamo sedaj, ko pomlad vabuva povsed novih upov, tudi mi nado, da se nas bo požrtvovano slovensko občinstvo vedno bolj pogosto spominjalo, kakor so tudi potrebe pri obmejnem žolstvu od dne do dne večje. Hvaležni narod vas, blagohotni darovatelji, ne bo pozabil.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Služba na Krasu. Prebivalstvo našega „Kranjskega Kraja“ tozi se zbor skuša, še gorje godi se pa ljudem na Kranjskem Krasu. Kakor poročajo Ljubljanski listi, sli se reki Pivka in Unec skoraj popolnoma izsušili, baš taka je z Cirniškim jezerom. Potrebno vodo za šoleznike postaja morajo dovažati iz Ljubljane.

Vožnje v Benetke. Od 17. t. m. v naprej odpotujejo L. vložiparniki v Benetke o polnodi, namesto ob 11. uri, kakor doslej. Tudi iz Benetk odplovijo o polnodi v Trst.

Pravoslavni mitropolit Črnogorski. Mitrofan Ban, umri je te dni nenasroma v Gorici. Včeraj peljali so njegovo truplo preko Trata na Črno Goro.

Štrajk zidarjev se je pričel na Dunaju. Po nekaterih delavnicah so pomočniki že ustavili delo.

Zameti. Na obalah atlantskega oceana bili so to dni viharji in je snežilo. Po nekaterih krajih leži sneg po 2 metra na visoko.

Petdeset delavcev pod podtinami. V Neuschlu dogodila se je minolo soboto grozna nesreča. Del hiše, namenjene za mestno dekljško šolo, kojo so začeli ravno zidati, zrušil se je ter zasul petdeset delavcev. Ta katastrofa je provzročila veliko strahu po mestu. Doslej so odkopali 20 ljudij, od katerih je bilo 16 živih, toda močno pobitih. Vzrok, da se je dogodila ta nesreča, še ni znan, a misli se v občo, da je kriva naglica pri zidanju.

Neprestaljiv oklop. Kakor smo bili že povedali, iznalež je nedavno berolinški krajev Dowe neko sukno, katero ne predre nobena krogla iz puške. Skušali so to neprestaljivo sukno s prvo s tem, da so oblekli slavnatega moža v huzarsko opravo, izkrojeno iz Dowejevega oklopnega sukna in streličali nanj iz vojaških repetir. Pokažalo se je, da raznade krogla v drobna zraka v suknu, ako ju bil strel sprožen od blizu; ako pa se je ustrelilo od daleč na „moža“, obtičale so kroglice tudi v suknu, toda niso razpadle, ampak niklasti kroglice plasti ločili se je od svindenega zrna in isto padlo je zatorej iz plasti. Uvidevši te povoljne rezultate šla je poskuševalna komisija za korak dalje in streličala je na živega konja, odetega z oklopnim suknom. Kroglice so z nova obtičale v suknu, ne da bi bil konj vsled udarca niti najmanj iznemirjen. Na to pa sta ameriška strelec umetnika Martin in West tedni v berolinškem „zimskem vrtu“ streličala drug na drugega, seveda opravljena z oklopnim suknom. Zagotovljata, da nista čisto nič občutila udarca kroglice. Dowejeva iznajdba je zatorej res čudezna; težko pa se bode moglo uporabiti njegovo oklopno sukno za vojaške oprave, ker jo vendarle pretežko.

Sodnisko. 23letni voznik Josip Malenšek iz Trata dobil je včeraj pred tržaškim dež. sodiščem teden dneva zapora zaradi upora. Malenšek hotel je dne 1. marca t. l., ko so štajkali zaradi tega, ker je italijansko dobrotnorno društvo stavilo razne vozove v brezplačno uporabo maškarom, izpositi v družbi svojih drugov, da se izpusti iz zapora izvošček Calligaris. O tej priliki žalil je nekoliko stražarjev.

Policeljsko. 26letnega brezposelnega morenarja Ivana Primsiča iz Zadra spravili so včeraj pod kluč, ker je rasgrajal v neki zloglašni hiši v ulici Crosada. Dozalo se je, da je isti Primsič popival predčorajenjem v Dusičevi gostilni in potem pobegnil, ne da bi bil poravnal svoj račun. Premeteni Primsič pa ima še nekaj drugega na vesti. Dne 9. t. m. prišel je namreč v stanovanje gospa da Davida B. na Acquedottu hšt. 33, rekoč, da je zidar in da ga je posiljal hišni gospodar, da si ogleda, kaj bi bilo treba popraviti v stanovanju. Primsič si je natankjo ogledal stanovanje, potem je presil da mu se izmenja petak. Kuharica izročila mu je 5 gld., a naš „zidar“ je švignil v liki blaka po stopnicah in seveda pozabil v teku izročiti kuharici petak za vprejetih 5 gld.

Književnost.

Pomladni glas posvečeni slovenski mladini. Vredil Ivan Štrukelj, Založili sodelujoči. V Ljubljani 1894. „Takala katoliška Tiščarska“. Zvezek IV. Šir. 143 v 8°. Očna mehko vezani knjižici 25 vč. trdo vezani 35 vč. — Ta zvezek ima bogato vabino v vezani in nevezani besedi, jezik je čist in gladek, tvarina pa popolnoma primerna mladini, ki so „Poml. gl.“ namenjeni. Zunanja oblika je lepa, tisek čist in čitljiv. Na delu prinaša podobo barona Ivana Vajkarda Valvazorja, potem njega životopis. Skratka: „Poml. gl.“ so zabavni in poučni, in željeti je, da bi dobro uspevilo to podvajanje.

Najnovejše vesti.

Dunaj 14. (Poslanska zbornica) Poslane Burgstaller hotel je govoriti pri razpravi o proračunu ministerstva za notranje poslove; toda ni prišel do besede, ker se je zaključil razprava. Predložil je mocijo, s katero pozivlja vlado, da storiti potrebno za gradnjo nove namestniške palade v Trstu, ker sedanje poslopje ne odgovarja dostenjanstvu namestništva.

Minister pravosodja odgovoril je na interpelacijo poslanca Pradeja glede plenitev časopisov rekoč, da je vladu mnogo do tega, da se more razvijati časopise svobodno v postavnih mestih. Zaradi tega odredil je minister že državnim pravništrom, dasi ni bil na to vezan po zakonu, da v slučaju za plene prijavijo listom dotične odstavke, kateri so bili vzrok zapleni. Vendar pa smo državna pravništvo izpustiti to označenje, ako bi izdajatelji v slučajnem drugem izdanju

zlorobili to označenje v demonstrativne svrhe. Obveza, da se naznani inkriminovani članki, pa ne sega takšno daleč, da bi se morali navesti celo posamezni stavki iz teh člankov.

Dunaj 14. Nemški cesar odpotoval je ob 11% ur. Na koledvor spremil ga je cesar Fran Josp. — Ogromna množica je spoštljivo pozdravljala vladarja. Cesarja sta se objela in poljubila, poslovivši se najprisrejne. Nemški cesar je zahvalil cesarja Franja Jospa na pripravnemu vprejemu.

Dunaj 14. „Wiener Zeit.“ objavlja ministarsko naredbo, s karero se določa taksa o skupnjah za pridobitev pravice mojstra za stavbarstvo, zidarstvo, klesarstvo in za kopanje vodojakov.

Valencija 14. Mir je zopet popolnoma ustanovljen. Pričela se je preiskava.

London 14. „Daily Chronicle“ javlja iz Peterburga, da se gotovo zarodi ruski carjevič s princesino Alice Hečko. Poroka bude dne, 22. julija t. l. v Peterburgu.

POZIV

občni zbor „Delalskega podporne društva“

v nedeljo dne 29. aprila t. l. ob 3. uri popoludne v dvorani „Mally“
(ulica Torrente št. 16, L.)

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednikov;
2. Društvena kronika, poroča tajnik;
3. Poročilo denarničarjevo o računu za leto 1893. in poročilo preglevalcev računov;
4. Poročilo gospodarjev in knjižničarjevo;
5. Prošnji I. Zadnika in Marije vdove Huša za podporo;
6. Posamezni predlogi¹⁾;
7. Volitev predsednika, 22 pravih in 6 namestnih odbornikov v smislu § 19. in 24. pravil; pravico voliti imajo oni, kateri so prekoračili 18. leto, voljen sme biti le polnoleten ud;
8. Volitev 3 pregledovalcev računov za leto 1894, v smislu § 22. pravil;
9. Volitev dveh udov razsodišča.

TRST, 12. aprila 1894.

ODBOR.

¹⁾ Taki predlogi se morajo odboru javiti 8 dni pred občnim zborom.

Opazke. Volilna pravico imajo le oni, ki so opravili svoje dolžnosti v smislu § 12. društva pravil. Volitev se bode vršila tako-le: V soboto 28. aprila zvečer od 7. in pol do 10. ure in v nedeljo dne 29. aprila od 9. ure zjutraj do 1. popol. v društvi, prostorih in popoludne od 3. ure do zaključka občnega zборa v dvorani Mally.

Volilna komisija je sestavljena iz teh udov: Lotrič Gregor, Primož Franjo, Rep Anton, Andrejčič Franjo, Samec Matija, Špiral Ivan, Kobal Anton, Budavec Franc, Okretič Martin, Hervatin Miha, Zitko Fran, Poljšak Miha, Vrtovec Andrej, Prele Josip, Ivapic Ivan, Gjivič Stejan, Ukmari Karl.

Ta komisija bude sprejemala listke udov. Vsak ud, kateri hoče voliti, mora komisiji pokazati svojo knjižico.

Voli se osebno in ne po pooblaščencih.

Razpisane službe.

C. kr. finančno ravnateljstvo razpisuje z dnevnem 7. aprila t. l. pod št. 508 službo oficijala ali carinskega voditelja v X. razredu, eventualno carinsko mesto v XI. razredu, razven tega mesto oficijala pri solinem uradu v X. razredu in eventualno asistenta v XI. razredu s tistimi pravnimi dohodki in z dolžnostjo položenja kavcije v znesku letne plače. Prošnje je uložiti v 4 tednih (t. j. do 5. maja t. l.) pri gori omenjenem ravnateljstvu z dokazom potrebnih sposobnosti in znanja državnih jezikov.

Eksekutivne dražbe.

C. kr. okr. sodišče Sežana. — Dne 27. aprila in 1. junija t. l. posestvo Josipa Benčina, Antona Benčina hšt. 70, Ane Fuk hšt. 48 in ml. Ivana, Frana, in Marije Benčina hšt. 70 iz Rodika, cenjeno na 685 gld.

Trgovinski brzojavci.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 7.51-7.53, za jesen 7.76-7.78 Korusa za juli-august 5-34 do 5-37 — Oves za spomlad 7.40 do 7.75.

New York 13. aprila. Zimska rudeča pšenica 64% (dne 6. t. m. bila je 65%). — Korusa 43%. (dne 6. t. m. 43%).

Pšenica nova od 77. kil. f. 7.55—7.60, od 78. kil. f. 7.65—7.70, od 79. kil. f. 7.75—7.80 od 80. kil. f. 7.80—7.90, od 81. kil. f. 7.90—7.95, R1 5-70—5-80; oves novi 7. — do 7.50.

Jedrom 6.65—9.25; proslo 4—140.

Jako živahn povprečjevanje. Prodalo se je gladko, 28.000 met. st. po 10.15 držav. cenah. Še več bi se bilo prodalo, ali lesniki niso bili razpoložni za prodajo. V teku enega tedna so podarile za okoli 50 nč. Oves primanjkuje, vendar je cena rase. Vrome lepo.

Praga. Nerazlinirani sladkor: mirno. Za april 16-15, maj 16-15. Nova roba september 15-10, brez prodajalcev.

Budimpešta. Spirit, 16.50—6.75

Havre. Kava Santos good average za april 103.75, za avgust 100.50 mirno.

Hamburg. Santos good average za maj 83.75, september 79.80, mirno.

Dunajska borza 14. aprila 1894.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	98.55	98.50
* v srebru	98.25	98.35
Avtirska renta v zlatu	119.45	119.50
* v kronah	97.95	97.90
Kreditne akcije	355.75	355.50
London 10 Lst.	124.95	124.80
Napoleoni	9.92	9.92
100 mark	61.12	61.10
100 italij. lir	43.70	43.75

Tržne cene.

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred.)	

<

Riž. Nova čističica je zakanila nekoliko s svojim produktem, ali gotovo bode Japanski pripravljen že prihodnje dni. Vseled znižanja za cele vagonje bode odslje mogče konkurirati z Reiko. Prispev je tudi tudi iz Rangoona parnik "Straits of Dover" s 41.406 vrcami, v kratek pričakujejo iz Avacana 40.000 vrc, iz Moulmain 30.000 vrc in iz Japanske tudi menda kačih 25.000 vrc. Opozorjam težaj notranjske trgovce na to novo podjetje. Italijanski riž se je podražil vseled povišanja cene za %, cene so pa še vedno nizke in spekulativne. Razprodaja je velika, a v Italiji ni več tolka blaga in do novega pridelka je še dobrih 6 mesecov.

Olje. V teku tedna prodalo se je 800 met. stot. grške robe po gld. 34-35 s carinom vred. 433 met. stotov albanske po gld. 32% - 33%, 400 met. stotov dalmatinske po gld. 35; dalje 175 met. stot. američkega "Planters" po gld. 38, 50 met. stot. angleškega "Hull" po gld. 30.

Južno sadje. Letošnja letina ostane v spominu marsikom, posebno ubogemu kmetu, kateri takih cen levantinski sadju še nismo videli, in najbrž jih ne bomo več videli. Vamperli so se prodajali v velikih partijah po gld. 6-6. Če pa odbijemo vožnino do tu z 1 gld. in eksportno carino na Grškem s 3 gld. v zlatu, dobil je trgovec kakor 10 n. za met. stot. Kaj pa kmet? Tretje se, kakor se nam početa, niti več ne obdeluje. Tako je tudi pri sulatinah. Iz spekulacije kupovale so se v tem tednu velike partije po gld. 7-10 met. stot.

Domači pridelki. Prodalo se je v toku tedna okolo 200 vrc dolgega, lepega, zelenega filala po 7 gld. Druge vrsti zanemarjene, in le malo podrobni promet.

Trgovina z lesom.

Cene Kranjskega in Štajerskega lesu v poslednjih 14 dneh, postavljenega na kolodvor Trstu. (To so cene, po katerih plačujejo triški trgovci z lesom).

Jelove deske	26 mm	8/14"	f. 52-56 za 1200"
"	19×20	7/14"	" 37-41 "
"	skurete 13×14	7/14"	" 27-29 "
"	14×15	7/14"	" 30-32 "
"	remeljni (moral) 70×70mm	26-27	"
"	35×70	13-14	"
"	80×80	32-34	"
"	40×80	16-17	"
"	90×90	40-42	"
"	45×90	20-22	"
"	100×100	62-64	"
Bukove dile (testoni) 20mm 8/10"	20-24	"	"
" mlinci (tavolite) hr. 8/10"	9-9 1/4	"	"
" bistr. 8/10"	7 1/4-8	"	"

Po tramičih (fileri) 3/3, 3/4, 4/4, se ni povpraševalo. Trami 4/5, 5/6, 5/7, 6/8, 7/9 od 5-19 m. 30-33 kr. kub.

8/10 in 9/11 6-12 m. 83-86

Bordonali 10/12 in naprej for. 13-15 kub. meter.

Povpraševanje po lesu postal je nekoliko živahnejše, cene so pa ostale nespremenjeno zaradi velike konkurenčnosti. Slabo upira še vedno neugodno stanje sosednjih dežel. Uvoz je bil v zadnjih 14 dneh neznaten.

Trgovina.

Moka in otrobi. Moka. Vseled vedne suše, o kateri prihajajo pritožbe od raznih strani, in ker se je pridelek nekoliko podražil, očiteli so se kupci nekoliko. Zaradi tega bilo je koncem tega tedna nekoliko kupčije. Prodajali so nekaj toliko naši mlini, kolikor nekateri ogrski pa priljubljen teh-te cenah: št. 0 od fr. 13.50 do 14.50, št. 1 od fr. 18 do 13.50, št. 2 od 11.75 do 12.75, št. 3 od fr. 11.25 do 11.75, št. 4 od fr. 10.40 do 11., kakoršna je bila že vrt. "Econom" prodal je početkom tega tedna posebno nekaj svoje št. 6 po fr. 11.— (z odbitkom). O zaključku zahteva za to številko fr. 11.25. Iz druge roke prodajali sti so št. 5 in 6 "Econom" po f. 11.50 do 11.75 in po f. 10.60 do 10.80.

Otrobi. II koncu tega tedna prodal je "Econom" nekaj svojega izdelka po fr. 4.40 kvintal z vredno vred. Vseled suše so cene tukaj in pa tudi na Ogrskem, kako stalno in utegnejo se poskušati. Zaradi tega zahteva je "Econom" o zaključku za svoj izdelek f. 4.75.

Drobni in otrobi. Tudi ta izdelek se drži trdno in istih varkov, kakor jih omenjam pri otrobih in tudi drobeni otrobi utegnijo podražiti se.

Goved. Od 5. do 11. t. m. prodalo se je v Trstu klanje živine 280 volov in 208 krav in sicer: 54 volov iz Kranjske, 181 iz Hrvatske, 37 iz Italije in 8 domaćih. Plačevali so se: voli iz Kranjske po f. 46 do 47, iz Hrvatske po f. 45 do 45.50, iz Italije po f. 47 do 47.50 in dolandi po f. 46 do 47.50; domače krave pa in krave iz Italije po f. 45.50 kvintal mrtve vase.

Seno in slama. V tem tednu prodajalo se je v Trstu seno I. vrste po f. 4.35. II. vr. po f. 3.40, slama I. vr. f. 3.35 in II. vr. po f. 2.60 kvintal.

Surovo maslo, jajca in kokoši. V tem tednu prodajalo se je kranjsko maslo v partijah od 20-30 kgr. po 86 do 88 nočv., v part. od 30-50 kgr. po 84 do 86 nč., furlansko v part. od 20-30 kgr. po 96 nč. do 1 for. v part. po 30-50 kgr. po 94 do 96 novč. kilogram. Toliminsko surovo maslo I. vr. po f. 1.04 do 1.06 kilogram.

Jajca na debelo po f. 1.80 do 2.20 sto komadov, kokoši po f. 1.— do 1.30 komad, piščeta po 90 nč. do f. 1.50 par.

Krompir navadni, na debelo po 2.30 do 3.80, krompir iz Malte po f. 8 do 10 kvintal. (R. M.).

Dva učenca ali praktična knjiga, večja slovenskega in nemškega jezika z lepo pisavo sprejme tako, večja tvrdka z mešanim blagom na Dolenskem. Kje? pove upravitelju "Edinost" v Trstu.

SVOJI K SVOJIM!

Josip Pertot, urar v Trstu, Via Muda Vecchia št. 1, prodaja in popravlja ure po nizki ceni. Priporoča se slavnemu občinstvu. 5-52

Gostilna „Al Gallo d'oro“, Piazza Dogana št. 2 toči istrsko vino po 28 nč. belo po 32 nč. V družino po 26 nč. od jednega litra visje. Na zunaj istrsko vino po 16 gld. hektoliter kolodvor Trst. Izborna kuhinja. Sprejemajo se na ročila na obede in večerje po zmernih cenah. Podpisani se nadeže torej, da ga bodo gostje obiskavali v velikem številu. Udani. 28-5

V. Covach.

V novi prodajalnici jestvin in kolegialnega blaga **Alojz Vesel** v Trstu, ulica Barricetta št. 2, je naprodaj najnovejše blago po ugodni ceni. Sladkor, kava, riž in moka vedno svetja. Olje najnovejše, domače in fino. Testonina v velikem kolikor napolitanska tolikor domače jako dobra. 26-5

Gostilna Ivana Trevna v ulici Mašinista 1, dominica št. 29, se priporoča slovenskemu občinstvu v oblieni obisku. Točjo se zmirom izvrstna istrska v okoliških vinov do 1 gld. in eksportno carino na Grškem s 3 gld. v zlatu, dobil je trgovec kakor 10 n. za met. stot. Kaj pa kmet? Tretje se, kakor se nam početa, niti več ne obdeluje. Tako je tudi pri sulatinah. Iz spekulacije kupovale so se v tem tednu velike partije po gld. 7-10 met. stot.

Ivan Debelak, via Benvenuto št. 1 v Trstu, imao zalogo vsekovratnega jedilnega blaga, katero prodaja na drobov in debelo kolikor v mestu toliko na doležno proti povzetju. Priporočajo se si občinstvu zagotavlja pošteno in vosten poskrbi. 2-52

Gostilna „Alla Città di Vienna“ Piazza Caserma h. št. 2, (zraven Tiskarne Dolene) toči **terza** I. vrsti iz prvih kletij in Kazelj in Avberja po 48 nč. liter, kakor tudi istrsko vino sproti in za domače uporabo. — Grško pivo, izvrstna kuhinja (italijanska in nemška) po jake zmernih cenah. — Priporoča se si občinstvu (101) Ant. Brovedani.

Skladisče piva

Zagrebške delniške pivovarne in tovarne slada priporoča in sprejemljuje naročila toliko v sodih kolikor v steklenicah.

Glavni zastop in skladisče

ULICA DEGLI ARTISTI št. 5. Topivo je izvrstno kokovosti in po nizkih cenah.

Zdravnik 18-48 Dr. M. Lukač-Nižetić ordinira od 3-4 popol.

via Madonna del Mare 2, II. (V službu potrebe tudi po noči).

Zaloga piva pivovarske bratov Reininghaus v Steinfeldu — Gradec pri 156

A, DEJAKU, junior, v TRSTU Vin degli Artisti št. 5, zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant, ponuja p. n. gostilničarjem v Trstu in po okolico starozzano steinfeldske eksportno (Export), očakujki (Märzen) in ulečano (Lager) pivo, tako v sodih kakov po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

Izginila je razlika moj ogatini in ubogimi, odkar se izdelujejo moje eksportne snovi, ko dobi lahko vsakdo

8 met. 10 cm. Brnske volunene snovij za celo možko obleto za gld. 4.26 in treba lo poskušati, da se uvrste o izborni kakovosti teh snovij. Vsaka snova, aka ne ugraja, vsprijmo se zoper in se zoperne denar. Pri naročilih treba navesti le barvo, svitlo ali temno.

Bernard Ticho, Brno.

Tržaška posojilnica in hranilnica (registrirana zadruga z omejenim poročtvom)

Via Molin Piccolo št. 1. I. nadstropje.

Daje posilja na menjico, na intabulacijo in zastavo vrednostnih papirjev proti 10% obresti. Od hranilnih ulog plačujejo po 4% obresti.

Uradni dnevi so:

Vsaki dan od 9. do 12. ure dopoludne, in vsaki po nedelj, sredin in četrtek od 3. do 5. ure popoludne. Izplačujejo se vsaki ponedeljek od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoludne. Glavni deleži veljajo po 200 kron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 1 gld. ter znaša vsaki delež 10 gld. 1-26

Tinct. capsici compos. (PAJN-EXPELLER) se prireja v Richterjevi lekarni v Pragi (v zalogi odkrivane lekarno Praxmarer v Trstu, P. Grande) obče poznano bolečine ublažuječe drganje, dobiva se po večini lekarn v steklenicah po gld. 1.20. 70 in 40 kr. Pri kupovanju treba biti previdni in je vsajprejeti leta takse steklenice kot pristne, ki so predvime z "sidrom" kot varstveno znakom.

Orednja razpoložljivina:

Richter's Apotheke z Goldenen Löwen.

Prag. 1-44

Steklenice z logom.

20-29 Bogato ilustrirani 192 strani obsežajoči katalogi v italijansko-nemškem jesiku na zahtevanje takoj in zastonji.

Iščojo se prekupci. Pred nakupovanjem ponarejen je zvari.

Škropilnice in žvepljalke inžinirja Zivica.

Vsake vrste stroji za kmetijstvo in obrnjenje, motorji (gonitelni stroji) na par in s petrolijem, pumpe (sesalke) za rabe pri hiši in za vsako drugo potrebo, cevji iz železa, bakra, platna, kavčuka (gume), in pipe, vse kar se potrebuje pri strojih, med tem tudi olje za mazilo se dobiva zmajev v zalogi tvrdke

Schivitz & Comp.

(Živice in družb.)

v Trstu, ulica Zonta 5.

2 zlati
13 srebrnih
kalinj.

9 čestnih in
priznanih
diplom.

Kwintina.
restitucijska tekočina

c. in k. priv. pralna voda za konje.

Cena steklenici avstr. velj. gld. 1.40.

Rabi se 30 let v dvornih hlevih, v večjih vojaških in zasebnih hlevih kot krepčilo pred težkim delom in po težkih delih, proti paditvam, izvijenjem, otrpelost kit itd. ter daje konjeni posebno moč za brzo tekanje.

GLAVNA ZALOGA:
Fran Iw. Kwintina.

c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založniki,

Okrupni lekar v Kornštejnburgu pri Dunaju.

Dobira se v vseh lekarinah in drogerijah Avstro-Ogrske.

Pazit: je na zgornj varstveni znakmo in za hovati je izrecno: II.

Kwintino restitucijsko tekočino.

Naložitev kapitala.

40% zastavna pisma zomljškega kreditnega društva.

Pupilarno varna, nepodvrgrena fašiji.

sposobna za kavčije porabna tudi za kavčije o ženitvi vojakov.

Hipotekovana na prvem mestu in le po polovici vrednosti, samo na posestva, uknjžena na delničnih deskah. Na mestna poslopja in kmetijska posestva se ne pos